28/04/2024

Κορυφώθηκαν οι εορτασμοί της 198ης Επετείου της Εξόδου των Ελευθέρων Πολιορκημένων στην Ιερά Πόλη του Μεσολογγίου

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Αιτωλίας και Ακαρνανίας

Κορυφώθηκαν την Κυριακή των Βαΐων, 28 Απριλίου 2024 οι λαμπρές εορταστικές εκδηλώσεις για τον εορτασμό της 198ης Επετείου της Ηρωικής Εξόδου της Φρουράς των Ελευθέρων Πολιορκημένων στην Ιερά Πόλη του Μεσολογγίου.

Στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό Αγίου Σπυρίδωνος τελέσθηκαν ο Όρθρος και η τρισαρχιερατική Θεία Λειτουργία, προεξάρχοντος του Μητροπολίτου Ελασσώνος κ. Χαρίτωνος και συλλειτουργούντων του Μητροπολίτου Σισανίου και Σιατίστης κ. Αθανασίου και του Μητροπολίτου Αιτωλίας και Ακαρνανίας κ. Δαμασκηνού.

Τον θείο λόγο κήρυξε ο Μητροπολίτης Ελασσώνος κ. Χαρίτων, ο οποίος ανέφερε: *«Τιμούμε σήμερα την ηρωική ημέρα και τα ιστορικά πρόσωπα της Κυριακής των Βαΐων του 1826, της περιόδου εκείνης που επαναφέρει στη μνήμη όλων μας τους γενναίους αγώνες και τα παλαίσματα των ηρωικών προγόνων μας»*. Στη συνέχεια ανέφερε, ότι το ηρωικότερο πρόσωπο που τιμούμε κατά τις επετειακές Εορτές Εξόδου, ο Επίσκοπος Ρωγών Ιωσήφ, γεννήθηκε στην κωμόπολη της Τσαριτσάνης που ανήκει στην Ιερά Μητρόπολη Ελασσώνος. Εκεί μεγάλωσε, ανδρώθηκε, χειροτονήθηκε Κληρικός και ανέλαβε Ηγούμενος.

Ο Ρωγών Ιωσήφ και οι Εξοδίτες αγωνίσθηκαν και θυσιάστηκαν για το υπέρτατο αγαθό της ελευθερίας. Οι άνθρωποι, είναι αλήθεια, ότι διψούν για την ειρήνη και την ελευθερία, αλλά η πραγματική ελευθερία και ειρήνη, είναι η αλήθεια του Χριστού για τον άνθρωπο και για τη ζωή του ανθρώπου. Έξω από την αλήθεια του Χριστού είναι η πλάνη και η αμαρτία που υποδουλώνει τον άνθρωπο και τον ξεγελάει, τόνισε ο Μητροπολίτης Ελασσώνος.

Όλοι εμείς εδώ ήρθαμε όχι μόνο για να πάρουμε τους κλάδους των βαΐων των φοινίκων, αλλά για να πάρουμε το μήνυμα της ελευθερίας, γιατί ο Χριστός μας είναι ο Άρχων της ειρήνης και ο Βασιλεύς της ελευθερίας. Δεν μπορεί να υπάρξει όμως ελευθερία χωρίς ευθύνη, όπως επίσης δεν μπορεί να υπάρξει ελευθερία χωρίς αγάπη ανέφερε στη συνέχεια και ολοκλήρωσε το κήρυγμά του λέγοντας: ας προσευχηθούμε για την ανάπαυση όλων αυτών που χάρισαν το υπέρτατο αγαθό της ελευθερίας και της ειρήνης στην ηρωική μας Ελλάδα, η οποία πάντοτε βρίσκεται και εξακολουθεί να είναι στο στόχαστρο πολλών. Ας ευχηθούμε και ας παρακαλέσουμε τον Θεό να διαφυλάττει την ειρήνη και την ελευθερία του έθνους μας και να μας προστατεύει συνεχώς από κάθε πειρασμό και κάθε δοκιμασία.

Ακολούθησε η επίσημη Δοξολογία προεξάρχοντος του Μητροπολίτου Αιτωλίας και Ακαρνανίας κ. Δαμασκηνού.

Κατά την σύντομη ομιλία του ο Μητροπολίτης Αιτωλίας και Ακαρνανίας κ. Δαμασκηνός ανέφερε ότι: *«για άλλη μια φορά η Ιερά Πόλη του Μεσολογγίου, όπως έχει καταγραφεί στην καρδιά κάθε Έλληνα και Φιλέλληνα, μας συγκέντρωσε με την χάρη του Πανάγαθου Θεού, για να τιμήσουμε όσους με την αυτοθυσία τους*

πότισαν το δένδρο της Λευτεριάς».

Σε άλλο σημείο της ομιλίας του ανέφερε: *«Όσο και αν περνούν τα χρόνια αυτή η γιορτή μας αναβαπτίζει για άλλη μια φορά στην κολυμβήθρα της εθνικής υπερηφάνειας. Στέκεται σαν μαγικό αστέρι και μας δείχνει το δρόμο του χρέους μας προς την πατρίδα, μάς εμπνέει το ιδανικό της ελευθερίας και μάς θυμίζει τη λύτρωση από τα δεσμά της σκλαβιάς. Ολόκληρη η ανθρωπότητα είναι αυτή τη στιγμή, ένα πολιορκημένο Μεσολόγγι λόγω των αλόγιστων και εγωιστικών αποφάσεων μας, της ηθικής παρακμής και της καταπάτησης των ανθρώπινων δικαιωμάτων. Σήμερα που η νομιμότητα εκνευρίζει, η παρανομία φοβίζει και η ανομία γεμίζει αισιοδοξία, στην εποχή των ιδεολογικών εκπτώσεων, στη εποχή που το αυθεντικό αναμετράται με το ψεύτικο και χάνει, έχουμε ανάγκη από την ιστορία, την παράδοση, την ελπιδοφόρα εμπιστοσύνη στην αγάπη του Δημιουργού. Το Μεσολόγγι μάς δείχνει το φως και το δρόμο της εξόδου».*

Αμέσως μετά ξεκίνησε η ιερά λιτανευτική Πομπή με την συμμετοχή μαθητών των Σχολείων της Ιεράς Πόλεως, φιλαρμονικών και μελών πολιτιστικών συλλόγων του Νομού Αιτωλοακαρνανίας και άλλων Νομών.

Με την ιερά λιτανεία μεταφέρθηκε η Εικόνα της Εξόδου, το Ιερό Λάβαρο και ο Σταυρός Ευλογίας του Επισκόπου Ρωγών Ιωσήφ στον Κήπο των Ηρώων της Ιεράς Πόλεως.

Στον Τύμβο, όπου φυλάσσονται τα οστά των πεσόντων, τελέσθηκε επιμνημόσυνη δέηση υπέρ αναπαύσεως «των αειμνήστων αγωνιστών και προμάχων της Ιεράς Πόλεως του Μεσολογγίου, Ιωσήφ και Πορφυρίου των Αρχιερέων και πάντων των μετ’ αυτών εν τη ηρωική Εξόδω αγωνισαμένων και πεσόντων πατέρων και αδελφών ημών, Ελλήνων τε και Φιλελλήνων».

Ακολούθησαν η κατάθεση στεφάνου και η εκφώνηση του πανηγυρικού της ημέρας από την εκπρόσωπο της Ελληνικής Κυβερνήσεως, ενώ η υψίφωνος κα Βίβιαν Ντάγλας απέδωσε το μοιρολόι «Να ζει το Μεσολόγγι».

Τιμώμενη Χώρα κατά τον φετινό εορτασμό ήταν η Μεγάλη Βρετανία και

τιμώμενος Δήμος, ο Δήμος Μόρφου.

Το απόγευμα, η Εικόνα της Εξόδου, το Ιερό Λάβαρο και ο Σταυρός Ευλογίας του Επισκόπου Ρωγών Ιωσήφ επέστρεψαν με λιτανευτική πομπή στην αίθουσα του Μουσείου Ιστορίας και Τέχνης, όπου φυλάσσονται μόνιμα.

Ακολουθεί ο Χαιρετισμός του Μητροπολίτου Αιτωλίας και Ακαρνανίας κ. Δαμασκηνού κατά την επίσημη Δοξολογία:

«Για άλλη μια φορά η Ιερά Πόλη του Μεσολογγίου, όπως έχει καταγραφεί στην καρδιά κάθε Έλληνα και Φιλέλληνα, μας συγκέντρωσε με την χάρη του Πανάγαθου Θεού, για να τιμήσουμε όσους με την αυτοθυσία τους πότισαν το δένδρο της Λευτεριάς.

Το χάραμα πήραμε του ήλιου το δρόμο, από κάθε άκρη της ελληνικής γης για να προσκυνήσουμε τούτα τα αγιασμένα χώματα, γιατί σε τούτο εδώ το Αλωνάκι άστραψε πιο δυνατά και πιο ξάστερα το οικουμενικό πνεύμα του ‘21, η ιστορία του είναι γραμμένη με αίμα και με φλόγα απ’ την πιο καθαρή και υψηλή πνοή, που ο Θεός έχει φυσήξει σε ανθρώπινα στήθη.

Οι Ελεύθεροι Πολιορκημένοι εισήλθαν με γυμνό σπαθί στη σφαίρα των θρύλων της Ιστορίας. Μια μέρα σαν σήμερα, 10 Απριλίου του 1826, οι Μεσολογγίτες επιχειρούν την ηρωική Έξοδο. Οι πολιορκημένοι στο Μεσολόγγι αμύνονται ολομόναχοι, ο Εμφύλιος Πόλεμος μαίνεται και ο κλοιός του Ιμπραήμ, του Κιουταχή και της πείνας ολοένα και στενεύει … Έπειτα από ένα χρόνο πολιορκίας από τα Τουρκοαιγυπτιακά στρατεύματα, η κατάσταση είναι δραματική: «Λαλεί πουλί, παίρνει σπυρί, κι η μάνα το ζηλεύει. Τα μάτια η πείνα εμαύρισε». Το Μεσολόγγι λιμοκτονεί, αλλά δεν παραδίδεται! Οι Μεσολογγίτες ασφυκτιούν. Μια είναι η λύση, η ηρωική Έξοδος! Αποφασίζουν την απεγνωσμένη έξοδο, Σάββατο του Λαζάρου. «Δρόμο να σχίσουν τα σπαθιά, κι ελεύθεροι να μείνουν»…

Ο ποιητής Αριστοτέλης Βαλαωρίτης θα σημειώσει. «… το Μεσολόγγι, σκέλεθρο, γυμνό, ξεσαρκωμένο, δεν παραδίδει τ’ άρματα, δεν γέρνει το κεφάλι, Το ράσο του Δεσπότη του φορεί για σάβανό του και θάβεται ολοζώντανο …!».

Βασικός εμπνευστής και καθοδηγητής της πολυθρύλητης Εξόδου ο Επίσκοπος Ρωγών Ιωσήφ. Μορφή επιβλητική και συνάμα ασκητική, φιλόθεος και φιλόπατρης, έχαιρε βαθύτατου σεβασμού. Μυημένος στη Φιλική Εταιρεία, αναδείχθηκε ηγετική φυσιογνωμία της δεύτερης πολιορκίας. Περιδιάβαινε καθημερινά τα τείχη, εμψύχωνε τους αγωνιστές, πολεμούσε στην «ντάπια» και περιέθαλπε τους τραυματίες, συμμετείχε έμπρακτα στο μαρτύριο της πείνας και της ένδειας. Και όταν ο εχθρός κάνει νέες προτάσεις δελεαστικές για παράδοση, η απάντηση του Ιεράρχη είναι αφοπλιστική: «θάνατος με τα όπλα εις χείρας». Λίγες ώρες πριν την ηρωική Έξοδο τέλεσε την τελευταία Θεία Λειτουργία στο Ναό του Αγίου Παντελεήμονα και κοινώνησε τους προμάχους. Ο Ελβετός φιλέλληνας Ιωάννης Μάγερ θα γράψει χαρακτηριστικά στα Ελληνικά Χρονικά: «Από το ρακένδυτο

πετραχήλι του κρέμονται οι ψυχές όλων των πολιορκημένων».

Είναι αναμφισβήτητη αλήθεια ότι οι κληρικοί όλων των βαθμίδων είχαν ενεργό πολιτική δράση στον απελευθερωτικό αγώνα. Μοίραζαν μαζί με το μπαρούτι και το αντίδωρο, σκόρπιζαν πίστη και ελπίδα. Τα πύρινα λόγια τους γινόντουσαν βάλσαμο στις «λαβωμένες καρδιές των». Οι Ελεύθεροι Πολιορκημένοι ορκίστηκαν με υψωμένα τα γυμνωμένα σπαθιά τους ενώπιον Θεού και ανθρώπων «Ελευθερία ή θάνατος». Ήταν το ξέσπασμα μιας θείας επιταγής, η κραυγή αυτή έβγαινε από τον πόνο, την δυστυχία και το πυκνό σκοτάδι της μακρόχρονης σκλαβιάς. Το θρησκευτικό υπόβαθρο της ηρωικής απόφασης για την Έξοδο είναι αυτονόητο, εν ονόματι της Αγίας Τριάδος οδηγήθηκαν στην αυτοθυσία.

Όσο και αν περνούν τα χρόνια αυτή η γιορτή μας αναβαπτίζει για άλλη μια φορά στην κολυμπήθρα της εθνικής υπερηφάνειας, στέκεται σαν μαγικό αστέρι και μας δείχνει το δρόμο του χρέους μας προς την πατρίδα, μας εμπνέει το ιδανικό της ελευθερίας και μας θυμίζει τη λύτρωση από τα δεσμά της σκλαβιάς. Ολόκληρη η ανθρωπότητα είναι αυτή τη στιγμή, ένα πολιορκημένο Μεσολόγγι λόγω των αλόγιστων και εγωιστικών αποφάσεων μας, της ηθικής παρακμής και της καταπάτησης των ανθρώπινων δικαιωμάτων. Σήμερα που η νομιμότητα εκνευρίζει, η παρανομία φοβίζει και η ανομία γεμίζει αισιοδοξία, στην εποχή των ιδεολογικών εκπτώσεων, στη εποχή που το αυθεντικό αναμετράται με το ψεύτικο και χάνει, έχουμε ανάγκη από την ιστορία, την παράδοση, την ελπιδοφόρα εμπιστοσύνη στην αγάπη του Δημιουργού. Το Μεσολόγγι μας δείχνει το φως και το δρόμο της εξόδου.

Ο εθνικός μας ποιητής, Διονύσιος Σολωμός, εμπνεόμενος από τους Ελεύθερους Πολιορκημένους, υπέδειξε πρώτος αυτόν τον λυτρωτικό δρόμο. Αδέλφωσε με ένα εξαίσιο ποιητικό λυρισμό την ελευθερία με την θρησκεία:

«η Θρησκεία μ’ ένα σταυρό / και το δάκτυλο κινώντας οπού ανεί τον ουρανό / σ’ αυτό /εφώναξε το χώμα / στάσου ολόρθη, Ελευθεριά· / και φιλώντας την το στόμα / μπαίνει μες στην εκκλησιά».

Μέσα από αυτή τη σύζευξη και αν χρειαστεί να μείνουμε μόνοι μας, δεν φοβόμαστε, μόνοι με τα σύμβολά μας, τις αξίες και τα ιδανικά μας, ενωμένοι και αγαπημένοι με τα βουνά μας , με τα λουλούδια μας, με τα λιθάρια μας, με τη φτώχεια μας, με τα φαρμάκια μας και τα αίματά μας, τα αίματα των πατεράδων μας και των αδελφιών μας, τα δικά μας αίματα, μόνο Έλληνες και χριστιανοί τίποτες άλλο. Και αν γίνει έτσι και αγαπηθεί η πατρίδα με πίστη και όσο της πρέπει τότε δεν θα πάψει ποτέ να θαμπώνει μάτια, να σκλαβώνει καρδιές και να λυγίζει γόνατα! Αν γίνει έτσι μπορούμε να επαναλαμβάνουμε με δίκαια καύχηση στις δύσκολες εθνικές μας περιστάσεις τα λόγια του Κωστή Παλαμά: «Αθάνατο

Μεσολόγγι Κρατάς τ’άγια λείψανα μιας πίστης και τη χρυσή τη βούλα της φυλής», κανείς δεν μπορεί να σου τη σβήσει ή να θαμπώσει τη λάμψη εκείνης της θείας σου αυγής.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ! Είσαι ο οδηγός μας και ο εμπνευστής μας!».

ΑΠΡ ΛΙΟΥ
1895

ΛΕΥΚΩΣΙΑ